

**ZASADY ORGANIZOWANIA WYCIECZEK SZKOLNYCH (KRAJOWYCH I
ZAGRANICZNYCH) ORAZ WYJŚĆ**

**obowiązujące
w Niepublicznej Szkole Podstawowej Sióstr Salezjanek
im. Jana Pawła II
we Wrocławiu**

SPIS TREŚCI

Podstawa prawna.

Zasady ogólne.

Warunki i sposób organizowania przez szkołę krajoznawstwa i turystyki.

Organizacja wycieczek.

Opieka w czasie imprez i wycieczek.

Bezpieczeństwo uczestników.

Obowiązki kierownika wycieczki.

Obowiązki opiekunów.

Prawa i obowiązki uczestników wycieczki.

Wycieczki zagraniczne.

Ubiór, wyposażenie i bagaż.

Rozliczenie wycieczki.

Załączniki.

Podstawa prawna:

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 maja 2018 r. w sprawie warunków i sposobów organizowania przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki krajoznawstwa i turystyki.
- Na podstawie art.47 ust.1. pkt 8 ustawy z dnia 14.12.2016 – Prawo Oświatowe (Dz.U. z 2018 poz.996 i 1000)
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. nr 95, poz. 425 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz.U. 2010 nr 127 poz. 857).
- Ustawa z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych (Dz.U. 2009 nr 62 poz. 504).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz.U. 2003 nr 6 poz. 69).
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 maja 1997 r. w sprawie określenia warunków bezpieczeństwa osób przebywających w górach, pływających, kąpiących się i uprawiających sporty wodne (Dz.U. 1997 nr 57 poz. 358).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 19 lutego 1997 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków, jakie muszą spełniać organizatorzy wypoczynku dla dzieci i młodzieży szkolnej, a także zasad jego organizowania i nadzorowania. (Dz.U. 1997 nr 18 poz. 102).
- Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 roku – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2005 r. Nr 108, poz. 908 z późn. zm.).

§ 1

Zasady ogólne.

1. Wycieczki i inne formy turystyki są integralną formą działalności wychowawczej szkoły.
2. Przy organizowaniu i przeprowadzaniu wycieczek współdziałają nauczyciele, rodzice i uczniowie.
3. Wycieczki szkolne powinny być dostosowane do potrzeb, zainteresowań uczniów ich wieku, stanu zdrowia oraz sprawności fizycznej.
4. Program, skład uczestników oraz kierownika wycieczki i opiekunów zatwierdza dyrektor szkoły lub osoba przez niego upoważniona.

§ 2

Warunki i sposób organizowania przez szkołę krajoznawstwa i turystyki.

1. Działalność szkoły w zakresie krajoznawstwa i turystyki ma na celu:
  - a) poznawanie kraju, jego środowiska przyrodniczego, tradycji, zabytków, kultury i historii;
  - b) poznawanie kultury i języka innych państw;
  - c) poszerzenie wiedzy z różnych dziedzin życia społecznego, gospodarczego i kulturalnego;
  - d) upowszechnianie wśród dzieci i młodzieży zasad ochrony środowiska naturalnego oraz umiejętności korzystania z zasobów przyrody;
  - e) upowszechnianie form aktywności fizycznej;
  - f) podnoszenie sprawności fizycznej;
  - g) wspomaganie rodziców w procesie wychowania;
  - h) przeciwdziałanie zachowaniom ryzykownym;
  - i) poznawanie zasad bezpiecznego zachowania się w różnych sytuacjach.
  - j) uczestniczenie w różnych formach i warsztatach.

2. Krajoznawstwo i turystyka w szkole może być organizowana w ramach zajęć szkolnych.
3. Organizacja imprez o charakterze krajoznawczym i turystycznym może mieć następujące formy:
  - a) wycieczki przedmiotowe, organizowane w celu uzupełnienia obowiązującego programu nauczania, w ramach danego przedmiotu
  - b) wycieczki krajoznawczo – turystyczne, w których udział nie wymaga od uczestników przygotowania kondycyjnego i umiejętności specjalistycznych – zwane dalej „wycieczkami”
  - c) specjalistyczne wycieczki krajoznawczo – turystyczne,
  - d) imprezy turystyki kwalifikowanej i obozy wędrowne;
  - e) wycieczki o charakterze edukacyjnym, takie jak: zielone szkoły, szkoły zimowe, szkoły ekologiczne.

§ 3

Organizacja wycieczek.

1. Organizacja i program wycieczek i imprez powinny być dostosowane do wieku, zainteresowań i potrzeb uczniów, ich stanu zdrowia, sprawności fizycznej, stopnia przygotowania i umiejętności specjalistycznych.
2. Wycieczka lub impreza powinna być należycie przygotowana pod względem programowym i organizacyjnym, a także omówiona ze wszystkimi uczestnikami w zakresie celu wycieczki, trasy, harmonogramu i regulaminu.
3. Jako środki transportu dopuszcza się: -
  - a) wynajęty autokar,
  - b) PKP,
  - c) środki komunikacji miejskiej i międzymiastowej,
  - d) samolot

4. Zasady bezpieczeństwa w czasie korzystania ze środków komunikacji

a) wycieczka autokarowa

Kierownik wycieczki wsiada pierwszy i ustala kolejność zajmowania miejsc. Kierownik wycieczki siada przy drzwiach z przodu autobusu. Przed odjazdem należy sprawdzić listę obecności. W czasie jazdy uczestnicy wycieczki siedzą na wyznaczonych miejscach. Nie wolno wstawać z miejsc podczas jazdy i chodzić po autokarze. Przy wysiadaniu z autokaru – pierwszy wysiada opiekun i stojąc przy drzwiach ustawia młodzież, zwraca uwagę aby nie przebiegała przez jezdnię. Uczestnicy wycieczki zostawiają porządek w autokarze i zabierają swoje rzeczy. Kierownik wysiada ostatni – sprawdza autokar. Po wyjściu z autobusu należy uformować grupę i sprawdzić listę obecności.

b) jazda pociągiem

Poniższe zasady dotyczą również jazdy autobusem miejskim i tramwajem.

W porozumieniu z kierownikiem pociągu należy zabezpieczyć drzwi w wagonie w którym jadą dzieci. Jeżeli konieczny jest podział uczestników wycieczki na grupy – należy dokonać wcześniej i ustalić zasady. W każdym przedziale powinna znajdować się dorosła osoba. Kierownik wycieczki wsiada pierwszy, rozdziela dzieci i opiekunów w przedziałach, sprawdza listę obecności. Jeden z opiekunów wsiada ostatni. W czasie jazdy pociągiem uczestnikom nie wolno otwierać okien i wychylać się, należy zachować porządek i czystość. Przy wysiadaniu kolejność odwrotna – pierwszy wysiada opiekun i na peronie ustawia młodzież. Kierownik wysiadając sprawdza przedziały. Po uformowaniu grupy sprawdzamy listę obecności.

5. Udział uczniów w wycieczkach i imprezach wymaga pisemnej zgody rodziców bądź prawnych opiekunów. Podpisane oświadczenia przechowuje kierownik wycieczki.

6. Kierownik wycieczki powiadamia rodziców o celach wycieczki i zapoznaje z harmonogramem. Rodzice najpóźniej tydzień przed wycieczką powinni być powiadomieni o:

- miejscu i godzinie zbiórki na wycieczkę,
- miejscu i przewidywanej godzinie powrotu z wycieczki.

7. W wycieczkach nie mogą brać udziału uczniowie w stosunku, do których istnieją przeciwwskazania lekarskie.
8. Rodzice zobowiązani są poinformować kierownika wycieczki o stanie zdrowia dziecka, prowadzonym leczeniu, ewentualnych alergiach itp.
9. Uczestnicy wycieczki i imprezy powinni być ubezpieczeni od następstw nieszczęśliwych wypadków, a w przypadku wycieczki lub imprezy zagranicznej, ubezpieczeniem od następstw nieszczęśliwych wypadków i kosztów leczenia. W przypadku wycieczek krajowych ubezpieczenia oferowane przez szkołę, a w przypadku uczniów, którzy posiadają indywidualne ubezpieczenie – kserokopię polisy.
- 10. Zgodę na zorganizowanie wycieczek i imprez wyraża dyrektor szkoły.**
11. Kierownika wycieczki wyznacza dyrektor szkoły spośród pracowników pedagogicznych szkoły.
12. Opiekunem wycieczki lub imprezy może być nauczyciel albo po uzyskaniu zgody dyrektora szkoły, inna pełnoletnia osoba po okazaniu aktualnej informacji o niekaralności z Krajowego Rejestru Karnego
- 13. Kierownik wycieczki uzgadnia termin i cel wycieczki oraz opiekunów z dyrektorem szkoły przed rozpoczęciem organizacji wycieczki.**
14. Po uzgodnieniu terminu z dyrektorem kierownik wycieczki przygotowuje dokumenty
  - kartę wycieczki w 2 egzemplarzach,
  - harmonogram wycieczki w 2 egzemplarzach,
  - listę uczestników w 2 egzemplarzach,
  - zgody rodziców na uczestnictwo dziecka w wycieczce,
  - oświadczenia kierownika wycieczki i opiekunów w sprawie odpowiedzialności za zdrowie i życie uczestników wycieczki,
  - regulamin wycieczki (podpisują wszyscy uczestnicy wycieczki).

15. Wypełnioną dokumentację (kartę wycieczki, harmonogram, listę uczestników, kserokopie, zgody rodziców/prawnych opiekunów) kierownik wycieczki składa u dyrektora w celu zatwierdzenia. Terminy składania dokumentacji:
- wycieczki 1 dniowe –1 tydzień przed terminem wyjazdu
  - wycieczki do 3 dni –1 tydzień przed terminem wyjazdu
  - wycieczki powyżej 3 dni – 2 tygodnie przed terminem wyjazdu
16. Rozliczenia kosztów wycieczki dokonuje kierownik wycieczki. Z rozliczeniem zapoznaje rodziców. Rozliczenie wraz ze sprawozdaniem z wycieczki składa w sekretariacie szkoły najpóźniej 1 tydzień po zakończeniu wycieczki.
17. Dziecko, które nie jedzie na wycieczkę uczestniczy w zajęciach szkolnych w innej klasie.
18. Dziecko nigdzie nieubezpieczone nie może brać udziału w wycieczkach przedmiotowych i klasowych.

§ 4

Opieka w czasie imprez i wycieczek

1. Opiekę nad uczniami biorącymi udział w wycieczce sprawuje kierownik i opiekunowie grupy (kierownik nie może być jednocześnie opiekunem).
2. Przy organizacji zajęć, imprez i wycieczek poza terenem szkoły liczbę opiekunów oraz sposób zorganizowania opieki ustala się uwzględniając wiek, stopień rozwoju psychofizycznego, stan zdrowia i ewentualną niepełnosprawność osób powierzonych opiece szkoły lub placówki, a także specyfikę zajęć, imprez i wycieczek oraz warunki, w jakich będą się one odbywać.

3. Wymagana (przykładowa) liczba opiekunów na wycieczkach:
  - a) pieszych poza teren szkoły w tej samej miejscowości, tzw. wyjścia z klasą obowiązuje jeden opiekun na 30 osób,
  - b) turystyczno – krajoznawczych (wycieczki rowerowe, rajdy górskie, spływy kajakowe) 1 opiekun na 10 osób,
  - c) przy użyciu środków lokomocji miejskiej i międzymiastowej 1 na 15 osób,
  - d) autokarowych 1 na 15 osób,
  - e) autokarowych w jednym konkretnym celu (kino, teatr, wystawa) 1 na 25 osób,
  - f) środkami PKP jeden opiekun w każdym przedziale (np.1 na 7 osób w drugiej klasie),
  - g) górskie powyżej 1000 m n. p.m. 1 na 10 osób,
  - h) jeżeli w grupie są uczniowie niepełnosprawni, niezależnie od rodzaju wycieczki, powinien być zapewniony dodatkowy opiekun zajmujący się maksymalnie trzema uczniami z orzeczeniem o niepełnosprawności.

4. Wycieczki piesze lub narciarskie na terenach górskich, leżących na obszarach parków narodowych i rezerwatów przyrody oraz leżących powyżej 1000 m. n. p. m. lub których zagospodarowanie rekreacyjno – sportowe kwalifikuje do uprawiania turystyki, rekreacji ruchowej i sportu w górach, mogą prowadzić wyłącznie górcy przewodnicy turystyczni.

5. W wycieczkach rowerowych mogą brać udział uczniowie posiadający kartę rowerową. Długość dziennych odcinków trasy nie powinna przekraczać 20 km. Należy wybierać ścieżki rowerowe bądź drogi o małym natężeniu ruchu.

6. Zabrania się prowadzenia wycieczek z dziećmi podczas burzy, śnieżycy i gołoledzi.

7. Niedopuszczalne jest urządzenie ślizgawek i lodowisk na rzekach, stawach, jeziorach i innych zbiornikach wodnych.

8. W czasie gwałtownego załamania warunków pogodowych należy wycieczkę odwołać.

9. Nie wolno uczestnikom wycieczki zezwalać na kąpiel, pływanie na łodziach, kajakach, jeżeli nie zostało to uwzględnione w programie wycieczki.
10. Jeżeli specyfika wycieczki tego wymaga, jej uczestników zaznajamia się z zasadami bezpiecznego przebywania nad wodą lub w górach.
11. Osoby pozostające pod opieką szkoły lub placówki mogą pływać oraz kąpać się tylko w obrębie "kąpielisk" i "pływalni" w rozumieniu przepisów określających warunki bezpieczeństwa osób przebywających w górach, pływających, kąpiących się i uprawiających sporty wodne.
12. Nauka pływania może odbywać się tylko w miejscach specjalnie do tego celu wyznaczonych i przystosowanych.
13. Uczącym się pływać i kąpiącym się zapewnia się stały nadzór ratownika lub ratowników i ustawiczny nadzór opiekuna lub opiekunów ze strony szkoły bądź placówki.
14. Kajaki i łodzie, z których korzystają uczestnicy wycieczek wyposaża się w sprzęt ratunkowy.
15. Ze sprzętu pływającego korzystają jedynie osoby przeszkolone w zakresie jego obsługi oraz posługiwania się wyposażeniem ratunkowym.
16. Niedopuszczalne jest używanie łodzi i kajaków podczas silnych wiatrów.
17. Do obowiązku kierowników i opiekunów wycieczki dzieci i młodzieży, których uczestnicy korzystają z ogólnodostępnych kąpielisk i pływalni, należy:
  - a) zapoznanie uczestników z regulaminem danego kąpieliska lub pływalni oraz czuwanie nad jego ścisłym przestrzeganiem,
  - b) uzgodnienie z kierownikiem kąpieliska lub pływalni warunków i sposobu korzystania z kąpieliska lub pływalni zapewniających bezpieczeństwo uczestnikom

18. Przed wyruszeniem z każdego miejsca pobytu, w czasie zwiedzania, przejazdu oraz przybycia do punktu docelowego należy bezwzględnie sprawdzić stan liczbowy uczniów.
19. Długość trasy i tempo należy dostosować do wydolności najsłabszego uczestnika każdej wycieczki.
20. W przypadku, gdy podczas trwania wycieczki miał miejsce wypadek, stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące postępowania w razie wypadków w szkołach i placówkach publicznych.

§ 5

Obowiązki kierownika wycieczki

1. Kierownikiem wycieczki może być nauczyciel lub w uzgodnieniu z dyrektorem szkoły inna pełnoletnia osoba.

Do obowiązków kierownika wycieczki należy:

- a) uzyskanie zgody dyrektora szkoły na organizację wycieczki;
- b) opracowanie programu i harmonogramu, wypełnienie karty wycieczki
- c) zaplanowanie warunków realizacji programu
- d) zapoznanie się i poinformowanie opiekunów oraz uczestników wycieczki o zasadach obowiązujących na terenie obiektów ustalonych przez organy zarządzające danym terenem,
- e) określenie zadań opiekuna w zakresie realizacji programu, zapewnienia opieki i bezpieczeństwa uczestnikom wycieczki
- f) nadzór nad zaopatrzeniem uczestników w niezbędny sprzęt oraz posiadanie apteczki pierwszej pomocy;
- g) organizacja transportu, wyżywienia i noclegów dla uczestników;
- h) podział zadań dla uczestników;

- i) posiadanie przy sobie listę wszystkich uczestników zawierającą imię i nazwisko ucznia oraz telefon rodzica lub rodziców ucznia, podpisaną przez dyrektora szkoły,
- j) dysponowanie środkami finansowymi przeznaczonymi na organizację wycieczki lub imprezy;
- k) podsumowanie, ocena i rozliczenie finansowe imprezy po jej zakończeniu.

Kierownik wycieczki, po konsultacji z wychowawcą może odmówić zgody na uczestnictwo w wycieczce uczniowi, który swoim zachowaniem może uniemożliwić pełną realizację programu wycieczki.

§ 6

Obowiązki opiekuna wycieczki:

- a) sprawdzanie stanu liczbowego jej uczestników przed wyruszeniem z każdego miejsca pobytu, w czasie zwiedzania, przejazdu oraz po przybyciu do punktu docelowego;
- b) opieka nad powierzonymi mu uczniami;
- c) współdziałanie z kierownikiem w zakresie realizacji programu i harmonogramu wycieczki lub imprezy;
- d) nadzór nad przestrzeganiem regulaminu przez uczestników ze szczególnym uwzględnieniem zasad bezpieczeństwa;
- e) nadzorowanie wykonywania zadań przydzielonych uczniom;
- f) sprawdzenie, czy wyposażenie pokojów spełnia wymagania, a otoczenie miejsca noclegu jest bezpieczne.

§ 7

Prawa i obowiązki uczestników wycieczki:

- a) przybycie na miejsce zbiórki najpóźniej 20 min. przed wyjazdem i zgłoszenie się do kierownika wycieczki,
- b) poinformowanie opiekuna wycieczki o ewentualnym złym samopoczuciu;
- c) wykonywanie poleceń kierownika, opiekunów, pilota i przewodnika;

- d) przestrzeganie zakazu palenia papierosów, picia alkoholu, zażywania narkotyków oraz innych środków odurzających,
- e) w środkach transportu zajęcie miejsca wyznaczonego przez opiekuna;
- f) nie zaśmiecanie pojazdu;
- g) korzystanie z urządzeń technicznych zgodnie z ich przeznaczeniem;
- h) w czasie postoju i zwiedzania nie oddalanie się od grupy
- i) dbanie o higienę i schludny wygląd;
- j) w czasie przebywania w schroniskach i innych obiektach noclegowych przestrzeganie postanowień i regulaminów tych obiektów;
- k) zachowywanie się zgodnie z ogólnymi zasadami i dobrego wychowania i kultury;
- l) przestrzeganie zasad obowiązujących na terenie obiektów ustalonych przez organy zarządzające danym terenem.

1. Informacja dla rodziców uczniów biorących udział w wycieczce powinna zawierać następujące elementy:

- a) nazwa imprezy;
- b) organizator (adres, kontakt imienny);
- c) termin;
- d) trasa (kiedy wycieczka kilkudniowa z rozbiem na poszczególne dni);
- e) odpłatność (ile, do kiedy wpłacać, gdzie wpłacać), co w ramach odpłatności uczestnik będzie miał zagwarantowane;
- f) wymagania zdrowotne;
- g) wymagania w zakresie ekwipunku, ubioru;
- h) zasady obowiązujące na wycieczce (podczas imprezy)

2. Wobec uczestników, którzy nie przestrzegają regulaminu i zasad przepisów bezpieczeństwa, będą wyciągnięte konsekwencje zgodnie z kryteriami ocen z zachowania zawartych w wewnątrzszkolnym systemie oceniania. W przypadku rażącego naruszenia przez ucznia regulaminu zawiadamia się jego rodziców (prawnych opiekunów) oraz dyrektora szkoły. **Rodzice (prawni opiekunowie) zobowiązani** są do natychmiastowego odebrania dziecka z wycieczki.

§ 8

Wycieczki zagraniczne.

1. Szkoły mogą organizować wycieczki i imprezy zagraniczne w formach, o których mowa w § 2 p.3.
2. Zgodę na zorganizowanie wycieczek i imprez, o których mowa w ust.1 wyraża dyrektor szkoły po zawiadomieniu organu prowadzącego i organu sprawującego nadzór pedagogiczny, przynajmniej dwa tygodnie przed datą wycieczki.
3. Zawiadomienie, o którym mowa w ust. 2, zawiera w szczególności:
  - a) nazwę kraju,
  - b) czas pobytu,
  - c) program pobytu,
  - d) imię i nazwisko kierownika i opiekuna
  - e) listę uczniów biorących udział w wyjeździe wraz z określeniem ich wieku.
4. Dyrektor szkoły **wyznacza kierownika** wycieczki lub imprezy spośród pracowników pedagogicznych szkoły o kwalifikacjach odpowiednich do realizacji określonych form krajoznawstwa i turystyki. Kierownik lub jeden z opiekunów musi znać język obcy w stopniu umożliwiającym posługiwanie się w kraju docelowym, jak również w krajach znajdujących się na trasie planowanej wycieczki lub imprezy.
5. Opiekunów wycieczek zagranicznych obowiązują takie same wymagania, jak opiekunów wycieczek krajowych.
6. Uczestnicy wycieczki zagranicznej podlegają ubezpieczeniu od następstw nieszczęśliwych wypadków i kosztów leczenia. Polisa ubezpieczeniowa powinna znajdować się w dokumentacji wycieczki.

§ 9

Ubiór, wyposażenie i bagaż

1. Ubiór musi być dostosowany do pory roku i pogody.
2. Bagaż musi być dostosowany do wymagań przewoźnika.
3. Uczestnicy wycieczki muszą być poinformowani o wyposażeniu, jakie należy ze sobą zabrać.

§ 10

Finansowanie wycieczek.

1. Szkolna działalność w zakresie krajoznawstwa i turystyki może być finansowana ze środków pozabudżetowych, w szczególności:
  - a) z odpłatności uczniów biorących w niej udział,
  - b) ze środków pochodzących z działalności samorządu uczniowskiego i organizacji młodzieżowych działających na terenie szkoły,
  - c) ze środków wypracowanych przez uczniów,
  - d) ze środków przekazanych przez radę rodziców lub radę szkoły, a także osoby fizyczne i prawne,
  - e) ze środków pozyskanych od organizacji i stowarzyszeń wspierających oświatę oraz od sponsorów.
2. Kierownicy i opiekunowie wycieczek i imprez nie ponoszą kosztów przejazdu, zakwaterowania i wyżywienia. Wydatki z tego tytułu pokrywa się ze środków, o których mowa w ust.1.
3. Rodzice, którzy zadeklarowali udział swojego dziecka w wycieczce, a następnie deklarację tę wycofali, zobowiązani są do pokrycia strat, jakie powstały z tego tytułu w wysokości poniesionych kosztów.

§ 11

Postanowienia końcowe.

1. Uczniowie, którzy nie uczestniczą w wycieczce klasowej organizowanej w dniach zajęć szkolnych mają obowiązek brać udział w zajęciach z klasą wskazaną przez wychowawcę lub dyrektora szkoły.
2. Sprawy nie objęte regulaminem rozstrzyga się na podstawie przepisów nadrzędnych stanowiących podstawę jego opracowania.
3. Zasady turystyki kwalifikowanej i obozów wędrownych określają odrębne przepisy.

Załączniki:

1. Karta i harmonogram wycieczki
2. Oświadczenie kierownika wycieczki
3. Oświadczenie opiekunów wycieczki
4. Lista uczestników wycieczki
5. Zgoda rodziców na uczestnictwo w wycieczce,
6. Rozliczenie finansowe wycieczki